

Ikt. sz.: VFB-42/21-4/2022.

VFB-9/2022. sz. ülés
(VFB-9/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési Bizottságának**
2022. november 28-án, hétfőn, 10 óra 00 perckor
az Országház Slachta Margit termében (földszint 84-85.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2021. központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1877. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Hozzászólások és határozathozatalok</i>	6
<i>Az apák számára biztosított, megfelelő szülői szabadságról szóló H/2002. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	7
<i>Sebők Éva bevezetője</i>	7
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Sebők Éva válasza</i>	11
<i>További hozzászólás</i>	12
<i>Sebők Éva előterjesztői zárszava</i>	14
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>Az ülés berekesztése</i>	15

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2021. központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1877. szám)
(Kormány - pénzügyminiszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
(Nemzetiségi napirendi pont)
(Uniós napirendi pont)
2. Az apák számára biztosított, megfelelő szülői szabadságról szóló határozati javaslat (H/2002. szám)
(Sebők Éva és Fekete-Győr András (Momentum) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Apáti István (Mi Hazánk), a bizottság elnöke

Tasó László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bányai Gábor (Fidesz)
Becsó Zsolt (Fidesz)
Gelencsér Attila (Fidesz)
Szabó Zsolt (Fidesz)
Lócsei Lajos (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke Tasó Lászlónak (Fidesz), a bizottság alelnökének

A bizottság titkársága részéről

Tóth-Győrvári Erzsébet bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Peregi Zsolt Gergely főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)
Sebők Éva országgyűlési képviselő (Momentum)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 00 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. APÁTI ISTVÁN (Mi Hazánk), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, minden kedves meghívottat, a bizottság mai ülését megnyitom. Mindenekelőtt szokás szerint ismertetem a helyettesítés rendjét. A mai bizottsági ülésünkön Szatmáry Kristóf alelnök urat Tasó László alelnök úr fogja helyettesíteni. Egyúttal megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, megkezdhetjük munkánkat, és elsőként az írásban előzetesen kiküldött napirend elfogadásáról kell döntenünk.

Erről, ugye, mindenki kellő időben értesült. Kérdezem tehát a tisztelt bizottságot, hogy a napirendet a kiküldött javaslatnak megfelelően elfogadják-e. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.) Köszönöm szépen.

Megállapítom, hogy a bizottság nyolc igen szavazattal egyhangúlag elfogadta a napirendet.

A Magyarország 2021. központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1877. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Elfogadott napirendünknek megfelelően rátérünk az első napirendi pontunkra, amely Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1877. számú törvényjavaslat részletes vitája kapcsolódó bizottságként a határozati házsabály 44-45. §-a alapján. A napirendi pont tárgyalását megnyitom.

Köszöntöm az előterjesztő Pénzügyminisztérium képviselőjében Pereg Zsolt Gergely főosztályvezető urat és munkatársait.

Tájékoztatom önöket, hogy a részletes vita két szakaszban zajlik. A zárszámadási törvényjavaslat elfogadására a költségvetésitörvény-javaslatához hasonlóan különös szabályok vonatkoznak. Valamennyi tárgyaló bizottság véleményét, illetőleg a szavazás során kisebbségben maradt képviselők véleményét is a Költségvetési Bizottság előadói fogják majd a plenáris ülésen összefoglalóan előadni, ezért bizottsági előadó állítására nincs lehetőség.

A bizottság részletes vitában kialakított véleményét a részletes vitáról szóló jelentés fogja tartalmazni. Az esetleges kisebbségi véleményeket függelékként kell a részletes vitáról szóló jelentéshez csatolnunk, amelyet kérek, hogy legkésőbb ma 16 óráig a megfelelő formanyomtatványon aláírva, beszkenelve vagy papíralapon a bizottság titkárságára szíveskedjenek eljuttatni.

Szeretném jelezni továbbá, hogy az írásba foglalt bizottsági és kisebbségi vélemény csak olyan elemeket tartalmazhat, amelyek a bizottsági vitában elhangzottak. A kisebbségi vélemény benyújtásának feltétele, hogy az azt előterjesztő képviselő a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról való szavazásban részt vegyen, és kisebbségben maradjon.

Az első szakaszban a törvényjavaslat egésze vonatkozásában kell lefolytatnunk a részletes vitát, vizsgálva azt is, hogy az megfelel-e a határozati házsabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

A részletes vita első szakaszát megnyitom. Most a bizottság tagjai ismertethetik véleményüket, és fogalmazhatnak meg kérdéseket. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. (Jelzésre:) Köszönöm. Megadom a szót Tasó László alelnök úrnak.

Hozzászólások és határozathozatalok

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt bizottsági Ülés! Tisztelt Jelenlévők! A Magyarország 2021. évi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló 1877. számú törvényjavaslattal kapcsolatban fogalmazom meg a többségi véleményt, amelyet mindannyian jegyzünk.

A frakciósövetség által támogatott kormány gazdaságpolitikájának fő célkiűzései 2010 óta változatlanok: a költségvetési hiány alacsony mértéken tartása, az államadósság csökkentése, az ország versenyképességének javítása, a teljes foglalkoztatás elérése, valamint az ország növekedési potenciáljának növelése.

2013-ban már bekövetkezett a gazdasági fordulat, azonban 2020 első félévének végén a koronavírus-járvány soha nem látott mértékben vetette vissza a gazdasági aktivitást. Ekkor a gazdaság újraindítását célzó intézkedések váltak meghatározóvá, nemcsak Magyarországon, hanem világszerte. Magyarország 2021. évi költségvetése ezért a járvány elleni védekezésre összpontosított.

Mindemellett a koronavírus-járvány által nehéz helyzetbe került gazdaság újraindítása, a munkahelyek megvédése, a családok jövedelembiztonsága állt a fókuszban. Kiemelt cél volt, hogy a magyar gazdaság minél hamarabb visszaállhasson a korábbi, európai szinten is kiemelkedő növekedési pályára. Ezt a célt szolgálta Magyarország történetének legnagyobb gazdaságvédelmi programja. Középpontjában a munkahelyek megvédése és az új munkahelyek létrehozása állt.

A költségvetés egyik kiemelt pillére a Gazdaságvédelmi Alap volt, amelyet később Gazdaság-újraindítási Alapnak neveztünk és hívtunk. Az alap a gazdaság védelmével és újraindításával kapcsolatos programokat folytatta, illetve kiemelten a fejlesztésekre és a beruházások finanszírozására koncentrált.

Mindezek mellett a foglalkoztatás elősegítésével kapcsolatos intézkedésekre volt hivatott, hogy megteremtse a szükséges fedezeti háttérrel. Az intézkedések fő területei a munkahelyek megőrzése, az új munkahelyek létrejöttének elősegítése, a kiemelt ágazatok megerősítése, a vállalkozások finanszírozásának biztosítása, a családok támogatása és a nyugdíjasok védelme volt. 2021. végére már egyértelművé vált, hogy a magyar gazdaság újraindítása sikeres volt, a gazdaság teljesítménye ugyanis 7,1 százalékkal nőtt, beruházásaink pedig bővültek.

A munkahelyek megvédését és az új munkahelyek létrehozását célzó gazdaságpolitika eredményességét mutatja az is, hogy a foglalkoztatottak száma 2021 végére újabb csúcsra emelkedett; a negyedik negyedévben a számuk elérte a 4 millió 688 ezret. A munkanélküliségi ráta 4 százalék alá csökkent.

A magyar gazdaság tehát meghaladta a járvány előtti teljesítményét, és mindez annak köszönhető, hogy a kormány a gazdaságpolitikáját fegyelmezetten hajtotta végre. Összességében megállapítható, hogy a 2021. évi költségvetés végrehajtása megfelelt a jogszabályi előírásoknak, a zárszámadási törvényjavaslat megalapozott, az abban szereplő adatok megbízhatóak és valóságok. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönjük szépen, alelnök úr. Kérdezem, hogy van-e további hozzászólás. *(Senki sem jelentkezik.)* Mivel nincs, így főosztályvezető urat kérdezem, hogy kíván-e reagálni az elhangzottakra, valamint álláspontja szerint a törvényjavaslat megfelel-e a határozati hárszabályi rendelkezéseknek. Parancsoljon!

PEREGI ZSOLT GERGELY főosztályvezető (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen. Reagálni nem szeretnék, viszont a törvényjavaslat megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik a jogrendszer egységébe,

megfelel a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, és megfelel a jogalkotás szakmai követelményeinek egyaránt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, fősztályvezető úr. Akkor a bizottságnak most a határozati házsabályi rendelkezéseknek való megfelelésről kell döntenie. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Hét igen. *(Lócsei Lajos: Tartózkodom.)* Egy tartózkodás. Köszönöm.

Megállapítom, hogy a bizottság hét igen szavazattal, egy tartózkodás mellett úgy döntött, hogy az előterjesztés megfelel a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

Most megnyitom a részletes vita második szakaszát. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztéshez képviselői módosító javaslat nem érkezett, és a bizottság saját módosító indítványra irányuló szándékot sem fogalmazott meg. Kérdezem, hogy a részletes vita ezen szakaszában van-e bárkinek észrevétele. *(Nincs jelzés.)* Nincs. Akkor a részletes vita második szakaszát is lezárom.

Most a határozati házsabályi rendelkezéseknek megfelelően a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Hat igen. Ki van ellene? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy hat igen szavazattal, két tartózkodás mellett a bizottság a részletes vitát lezárta.

Most pedig döntenünk kell a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Kérem, erről is szavazzanak! *(Szavazás.)* Hat igen. Ki van ellene? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság hat igen szavazattal, két tartózkodás mellett a részletes vitáról szóló jelentést elfogadta. Köszönjük szépen fősztályvezető úrnak és munkatársainak a részvételt. További jó munkát kívánunk! A napirendi pont tárgyalását ezzel lezárom. *(A Pénzügyminisztérium munkatársai elhagyják a termet.)* Minden jót, viszontlátásra!

Az apák számára biztosított, megfelelő szülői szabadságról szóló H/2002. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Soron következik a második napirendi pontunk, melyben az apák számára biztosított, megfelelő szülői szabadságról szóló H/2002. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről kell döntenünk. A határozati javaslatot Sebők Éva és Fekete-Győr András, a Momentum képviselői nyújtották be. A napirendi pont tárgyalását megnyitom. Elsőként a határozati javaslat előterjesztőinek adom meg a szót. A két előterjesztő közül Sebők Éva van jelen. Parancsoljon, öné a szó.

Sebők Éva bevezetője

SEBŐK ÉVA (Momentum), előterjesztő: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntök mindenkit, és örülök ennek a lehetőségnek, hogy a mai napon erről a határozati javaslatról tudunk beszélni.

Ma másodjára vagyok itt a ciklus kezdete óta. Az előző alkalommal egy hasonló témában voltam jelen, és hasonló témában volt lehetőségem beszélni az apák számára biztosított szabadságról. Én munkaügyi és társadalombiztosítási szakemberként végeztem, így is dolgoztam több, mint tíz évet a szakmában, több nagyobb és kisebb munkáltatónak egyaránt.

Ami gyakorlati tapasztalat volt a karrierem során, hogy jellemzően az apák intézték az adminisztrációt a gyermekvállalás során, és nagyon sokszor rendkívül hiányos volt a tudásuk a gyermek körüli dolgokkal kapcsolatban. Én ezt alapvetően

három különböző okra vezetem vissza. A leggyakoribb ok az volt, hogy meglehetősen kevés idejük van a gyermekükkel együtt lenni. A második ok az, hogy ha rendelkeztek is a tudással, nem voltak magabiztosak azzal a tudással, amivel rendelkeztek. A harmadik ok pedig, hogy valóban nem feltétlenül volt meg a lehetőség arra, lényegében kizáródtak a gyermek életéből.

Ezt, mi úgy gondoljuk, hogy hosszú távon és középtávon is ártalmas jelenség mind a családokra nézve, mind a társadalomra nézve, mind pedig Magyarország jövőjére nézve. Szerintem kevés olyan dolog van, amit minden párt egyaránt fontosnak tart, de az, hogy a termékenységi ráta növekedjen, talán olyan dolog, amiben oldaltól függetlenül minden párt egyetért.

Véleményünk szerint az apák intenzívebb bevonódása a gyermekek és a családok életébe egy olyan jelenség lenne, ami láthatóan növelné a termékenységi rátát, emellett nagyon sok egyéb pozitív hatással bírna. Ezekre a hatásokra mind a plenáris ülésen, mind legutóbb, amikor itt voltam, már kitértem, de azért a legfontosabbakra szeretnék most is kitérni.

Az egyik nagyon pozitív hatása annak, hogyha az apák intenzívebben bevonódnak a gyermeknevelésbe, gyermekgondozásba és a család életébe, az az, hogy stabilabbak lesznek a családok. Ugye, hasonló intézkedéseket már több ország bevezetett; elsősorban a fejlett világban. Mindenhol az volt a tapasztalat, hogy azokban a családokban, ahol az apa hosszabb időt tudott otthon lenni a gyermekével, ott alacsonyabb volt a válások száma, sokkal több család együtt volt akár még tíz év múlva is, mint azokban a családokban, ahol nem vettek igénybe ilyen jellegű lehetőséget. Emellett azoknál a családoknál, ahol nem házasságba érkezett a gyermek, megnövekedett a későbbi házasságkötések száma a szülők között.

Összességében azokban a családokban, ahol hasonló lehetőséget igénybe vettek, boldogabbnak is tartották magukat a családok öt-tíz évvel később is, ami nyilvánvalóan egy olyan fejlemény, aminek szerintem mindannyian örülnénk, és minél több boldogabb család, annál boldogabb ország. Emellett az apa és a gyermek közötti kötődés minősége is sokkal szorosabb volt azokban a családokban, ahol a gyermek korai életszakaszában az apa több időt tudott intenzíven együtt tölteni a gyermekével.

Emellett vannak pozitív munkaerőpiaci hozadécai is a dolognak, egy ilyen jellegű intézkedésnek, hiszen annak a kockázata, hogy egy munkavállaló kiesik a munkából, egy ilyen intézkedés hatására jobban megoszlaná a férfiak és a nők között, ez pedig növelné a munkaerőpiaci esélyegyenlőséget. Emellett mi a Momentumnál úgy gondoljuk, hogy mindazokból az adókból és járulékokból, amelyeket befizetünk, amit a magyar emberek befizetnek, ezekből biztosítani kell tudni az apáknak a lehetőséget, hogy a gyermek korai életszakaszában intenzívebben együtt tudjon lenni a gyermekkel. Ennek a járuléknak kell hogy legyen egy ilyen célja is.

Éppen ezért nyújtottunk be egy javaslatot, amiről ma szó van. Ez a javaslat arról szólna, hogy a gyermek korai életszakaszában két hónapot az apa otthon tudjon tölteni a gyermekkel, párhuzamosan az anyával. Nyilvánvalóan ez fordított irányba is működik, hogyha nem a hagyományos vagy elsőprően jellemző családmodellt követik, tehát ha az anya térne vissza a munkába, akkor az anyának lenne biztosított ez a két hónap, hogy a gyeden, csenden lévő apa mellett jelen tudjon lenni.

Ez a két hónap egy olyan két hónap lenne, amit a két szülő párhuzamosan tudna otthon lenni a gyermekkel, tehát az egész család otthon tudna lenni, meg tudnának ismerkedni az új jövevénnyel, közösen tudnák kialakítani a rutinokat, és közösen tudna egységgé kovácsolódní a család.

Emellett további egy hónap, aminek kifejezetten az a célja, hogy jellemzően az apa önállóan legyen otthon a gyermekkel. Ennek kifejezett célja az, hogy az apák a saját szülői kompetenciájukban magabiztosabbak tudjanak lenni, a rutinnak jobban szerves

részei tudjanak lenni, illetőleg biztosítani tudja azt, hogy az anyák és az apák között a láthatatlan munkamegosztás hosszú távon is kiegyensúlyozott tudjon lenni.

Ahogy a határozati javaslatban szerepel, egyértelművé akarjuk tenni, hogy ezeknek az otthon töltött időnek a terhét nem a munkáltatóknak kellene viselnie, hanem az államháztartást terhelné. Ezt azért tartjuk rendkívül fontosnak, mert egyrészt úgy gondoljuk, hogy ez nem a munkáltató felelőssége kellene hogy legyen, másrészt azért, mert nem akarjuk, hogy ennek olyan következményei legyenek a dolgozókra nézve, hogy a családalapítási korban lévő apák hátrányosabb helyzetbe kerüljenek a munkaerőpiacon.

Úgy gondoljuk, hogy azok a célok, amelyeket kitűztünk és azok a célok, amelyeket célkeresztbe veszünk ezzel a határozati javaslattal, olyan célok, amelyeket politikai oldaltól függetlenül mindenki magáénak tud vallani, és úgy gondoljuk, hogy ez az intézkedés - nemcsak úgy gondoljuk, hanem számos bizonyíték van rá -, egy ilyen intézkedéscsomag valóban hatékony mód lenne ezen célokhoz való közelebb jutáshoz.

Én arra kérem önöket, hogy egyrészt bátran forduljanak hozzám kérdéssel, igyekszem mindent a legjobb tudásom szerint megválaszolni, és arra kérem önöket, hogy támogassák az előterjesztés plenáris ülés elé kerülését. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. A vitát megnyitom. Kérdezem, hogy ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Köszönöm. Megadom a szót Tasó László alelnök úrnak.

Hozzászólások

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt bizottsági Ülés! Kedves Előterjesztő! Érdeklődve hallgattam legutóbbi alkalommal is, amikor érvelt az indítvány mellett, és azért is szólok hozzá, mert érdekel, amit előterjesztettek, és jónak tartjuk az irányt. Tehát a célokkal, mint mondtam is, teljes mértékben egyetértünk.

Az nyilvánvalóan a mi fejünkben - az idősebb korosztályt értem magamon most elsősorban - másképpen csapódik le, hogy az apa például a mintákat meg a rutint honnan tanulja. Amikor a mi gyerekkorunkra visszaemlékszünk, akkor mi láttuk ezt a nagyszüleinktől, a szüleinktől, hogy hogy kell cselekedni az apának, és hogy a munkamegosztás a családban hogy történik.

Amit ön javasol a javaslatban, az egy idillikus állapot, és valóban sokat jelentene, hogyha többet tudna az apa is otthon lenni a gyermek nevelésének főleg a kezdeti szakaszaiban. Hogy három éves korig javasolta, hogy ez a lehetőség kialakításra kerüljön, ez is rendben van, bár a személyiségfejlődés évei inkább a 6-7. év környékén fejeződnek be alapvetően. Azért merem ezt mondani, mert én szociálpolitikusként foglalkoztam a témával a korábbiakban, és érzékenyen érintett, amikor problémákat láttam én is a környezetemben, de kevésbé gondolom azt, hogy ezen nagymértékben javítana az apaszabadság biztosítása; költségvetési oldalról.

Költségvetési oldalról nagy terhet jelente, ez világos, de mindig vannak magasabb célok. A magasabb célok egyértelműen a termékenységi ráta javítása és a családok harmonikus együttléte.

Ezzel kapcsolatban a magyar kormány, a frakciósövetség által támogatott kormány nagyon sok intézkedést tett már meg az elmúlt években. Az elmúlt években olyan családtámogatási rendszert alakítottunk ki, amely lényegesen nagyobb összeggel támogatja a családokat és sokféleképpen - minden típusú családra értem ezt egyébként, a gyermeknevelés költségeit is beleértve -, és azt gondolom, hogy nincs szégyenkeznivalónk.

Nincs elég jó támogatási rendszer, mindig van tőle jobb. Ez természetes. Viszont figyelemmel kell lenni arra is, hogy a munkáltatók milyen teherbíró képességgel

rendelkeznek. És az, hogy összehangolni a két szülő együttes jelenlétét, az sem egyszerű történet, hiszen egy munkahelyen dolgozni azt is jelenti, hogy alkalmazkodni kell a munkáltató által kiszabott feladathoz.

Tehát nagyon-nagyon kicsi esélyét látom annak, hogy össze lehet hangolni akár egy munkahelyet vagy minden munkahelyet vagy sok munkahelyet olyan tekintettel a gyermeknevelési programokra, amelyet szeretnénk. Tehát nagyon nehéz megtenni.

Azon túl pedig a javaslatban, ami az átültetést jelenti, abban világossá tettük azt is, hogy a munkáltató és a munkavállaló közötti lehetőség megmarad, sokkal nagyobb és több díjazásban és a munkanapok számát tekintve is jobban tudja preferálni, hogyha tudja.

De nyilvánvalóan vigyázni kell erre, hiszen van egy határ, ameddig ezt érdemes feszegetni. Egy biztos: munkaidő után is van élet, és hogyha én merem mondani a magam tapasztalatából, bizony, az esték még édesebbek voltak, amikor a gyerekekkel otthon tudtunk lenni, és akkor is tudtunk rutint szerezni és a rutint alkalmazni is és természetesen nevelni együtt harmóniában a gyereket.

Úgyhogy ha sokkal jobb gazdasági körülmények között élnénk, akkor a költségvetés teherbíró képessége is jobb lenne; minden bizonnyal lenne lehetőség valamilyen mértékben az önálló indítványt és a javaslatukat is akceptálni és befogadni, viszont figyelniük kell arra most, hogy elsődlegesen meg kell tartanunk a munkahelyeket.

Mert ha nincsen munkahely, és csökken a munkahelyek száma, akkor hiába van szabadság, hogyha utána nincs hova visszatérni. Tehát nagyon nehéz az egyensúlyt megteremteni, de én nagyon értékelem egyébként az előterjesztés lényegét és az önök értékes munkáját, de előző indokaink miatt a bizottságunk nem fogja tudni támogatni az előterjesztést. Köszönöm a megértését.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Szabó Zsolt képviselő úrnak, parancsoljon!

SZABÓ ZSOLT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Előterjesztő! Szeretnék Tasó Lacihoz csatlakozni. Azzal, amit Laci elmondott, azzal maximálisan egyetértünk.

Én egy picikét a foglalkoztatáspolitikai oldalra szeretnék rávilágítani, amit végig kellene gondolnunk. Két problémát látok. Egyrészt a munkáltatókra ezekre a pozíciókra, ahonnan kiadjuk ezeket a szabadságokat, többletlétszámot kell foglalkoztatni. Ez a többletlétszám nem lehet az állam feladata, hiszen neki kell megkeresni speciálisan arra a területre, és neki ott állandóan állományban kell tartani, akár születik gyermek, akár nem.

Nagyon jól tudjuk, hogy a munkaerőpiacon - hála a foglalkoztatáspolitikánknak - egyre kevesebb a végzett, jó szakember, akit egyik pillanatról a másikra föl lehet venni, ez nincs tartalékban, és ezeket nem lehet kölcsönözni sem.

A másik tényező pedig egy inkább szubjektív tényező, hogy vajon a munkáltatók gondolatvilágában nem keltjük-e föl azt a gondolatmenetet, hogy ne foglalkoztasson olyan életkorú apákat, akik mondjuk kieshetnek a munkából. Tehát nem azt fogjuk-e erőltetni, hogy más korosztályból vagy más rétegből próbáljon meg munkavállalókat keresni? Tehát nem egy rossz hatást érünk-e el ezzel a dologgal?

Múltkor egy hozzászólásomban ezt már elmondtam. Azt inkább tartom elfogadhatónak - és nálunk ez egy jó tapasztalat -, hogy minden munkáltató, aki odafigyel a dolgozóira, az megadja ezt a lehetőséget akár bérben, akár foglalkoztatásban, akár munkaidő-kedvezményben. Elengedik úgy a dolgozókat, hogy

hetekre hiányozhatnak, és beírják úgy, mint ha normál rendes munkaviszonyban ott lett volna. Nem egy ilyen tapasztalatom van, és nem egy ilyen cég van, aki vigyáz a gárdájára, az ezekre odafigyel. Ez nem mostani téma, ez több tíz évvel ezelőtti téma is.

Azt javaslom, hogy ne tegyük kötelezővé a dolgot, hanem azzal érték egyet, amit Tasó László képviselőtársam is mondott, hogy hagyjuk a munkáltatókat szabadon dönteni. Ez nem pénzkérdés, nem annak a kérdése, hogy a kormány mennyi pénzt tesz hozzá vagy mennyit nem, hanem ez inkább pozitív hozzáállás a gyermekszületéshez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* További hozzászólás nincs. Akkor kérdezem az előterjesztőt, hogy kíván-e reagálni az elhangzottakra. Úgy látom, hogy igen. Parancsoljon!

Sebők Éva válaszai

SEBŐK ÉVA (Momentum), előterjesztő: Köszönöm szépen. Nagyon tetszik az a logika, ami itt megfogalmazásra került, több szempontból is.

Hadd reagáljak külön-külön. Egyrészt van egy dolog, amire nehéz szívvel, de szeretném felhívni a tisztelt bizottság figyelmét. Most jelenleg az apák gyermekvállalást övező otthonlétével kapcsolatban egyébként is van az Országgyűlés előtt egy párhuzamos javaslat. Ezzel kapcsolatban többször próbálkoztam több fórumon utánajárni, de számomra a mai napig nem derült ki, hogy a módosított apanapokat és szülők szabadságát ki finanszírozza. Nem tudom, hogy esetleg önök rendelkeznek-e további információval, de ami iparági pletyka eljutott hozzám, abban felmerült, hogy ez innentől kezdve a jövőben a munkáltatókat fogja terhelni.

Azt gondolom, hogy ha ez valóban így lesz, akkor ennek sokkal negatívabb hatása lesz a családalapítási korban lévő apák foglalkoztatási lehetőségeire, sokkal nagyobb esélye lesz valóban a diszkriminációnak.

Amit szerettem volna Tasó úrnak mondani - és tudom, hogy anekdotikus lesz az az érvelés, amit most behozok, viszont azt azért hozzá kell tenni, hogy több tíz ezer munkavállaló ment át a kezemen az elmúlt tíz évben -, az az, hogy a gyakorlat azt mutatja, hogy a gyermek ápolása, gondozása körében nagyon alacsony az apák olyan jellegű részvétele, ami valóban ezt a munka utáni szakaszt meghaladná.

Azt tudom mondani, hogy körülbelül a tíz ujjam elég ahhoz, hogy azokat az apákat megszámozzam, akik a több mint tízéves karrierem során rendszeresen elmentek például gyermekápolási táppénzre, és azt gondolom, hogy ez probléma, részben azért, mert valóban a legtöbb esetben azt éreztem, hogy nem elég magabiztosak magukban ahhoz, hogy egy napot egy beteg gyermekkel végig merjenek csinálni.

Részben azért - és akkor itt Szabó úrra reagálnék -, mert valóban okozhat a szülőség ténye munkaerőpiaci diszkriminációt, viszont ez jelenleg vastagon érinti a nőket. Azt gondolom, hogy családot alapítani nem másabb ahhoz képest, mint amikor az ember nyugdíjba megy, szabadságra megy vagy influenzás lesz; olyan szempontból, hogy ez az élet természetes része.

És ha megtanulták a munkáltatók, megtanulta a munkaerőpiac, a gazdaság - márpedig az esetek többségében azért ez ma már természetes része a munkaerőpiacnak -, hogy ez az élet természetes része, és igen, időnként nyugdíjba fog menni a munkavállaló, igen, időnként beteg lesz a munkavállaló. Azt gondolom, hogy a szülőségnek is ilyennek kell lennie, ami nemcsak az egyik nemet érinti, ami része a természetes életfolyamatnak, része annak, hogy nem robotokkal dolgoztatunk, hanem emberekkel dolgozunk együtt. És ilyen szempontból ennek az intézkedésnek a nőkre, a női munkavállalókra való hatása elképzelhetetlenül pozitív lenne. És nagyon kérem, hogy ezt vegyék figyelembe!

Abszolút empátikus vagyok azzal a gondolattal, amit ha jól emlékszem, mind a ketten elmondtak, hogy nehéz visszapótolni a dolgozót. Én is voltam vezető beosztásban, nekem is kellett gondoskodnom munkavállaló pótlásáról, és valóban nem egyszerű feladat, ugyanakkor azt gondolom, hogy ez nem egy megugorhatatlan feladat, ez része a természetes a munkavállalói életciklusnak. És azt gondolom, hogy a magyar munkaerőpiac képes ezzel megbirkózni.

Ráadásul három hónapos távollétról beszélünk, még egy háromgyermekes szülőnél is a negyven-ötven éves munkavállalói életciklus alatt kilenc hónap. Márpedig azért tudjuk, hogy a legtöbb család ma sajnos még nem tartozik a háromgyermekes kategóriába. Én azt gondolom, hogy egy negyven-ötven éves munkavállalói életciklusban három-hat-kilenc hónap nem egy akkora jelentős kiesés, hogy ennek komoly fennakadásokat kellene okoznia.

Én mindenesetre akkor tennék egy ellenjavaslatot önöknek. És ehhez egyet vissza kell lépnem, mert annak idején én részt vettem a Momentum programalkotásában 2017-ben, és akkor felmerült a kérdés, hogy hogyan tudunk olyan ösztönzőket beépíteni a munkaerőpiacba, amely segíti azt, hogy a családok jól tudjanak együtt lenni, sokat tudjanak együtt lenni, minőségi családi életet tudjanak élni. Valóban sok mindenre lehet olyan ösztönzőt berakni, ami anyagi, viszont van olyan, ami egész egyszerűen így nem megoldható.

Mi Magyarországon az egyik legnagyobb munkáltató? Az állam. Én megtennék egy olyan javaslatot, hogy itt fölmerült az, hogy ezt önkéntesen alkalmazzák a munkáltatók. Azt kérem önöktől, hogy engedjék be ezt a határozati javaslatot a plenáris elé, és ott beszéljünk arról - és kérem, hogy legalább ezt a verziót támogassák -, hogy legyen az állam az első önkéntes, aki bevállalja ezt a három hónapot.

Azt gondolom, hogy ha a kötelezőt nem is fogadják el, de ezt igen, ha az állam a legnagyobb munkáltatóként így cselekszik, akkor olyan versenyelőnybe kerül a piaci szereplőkhöz képest, ami a piaci szereplőket is arra készítené, hogy önkéntesen adaptálják ezt a rendszert. Viszont az, hogy ebbe az irányba előrébb tudjunk lépni és az állam példamutató szerepet tudjon vállalni a munkaerőpiacon, ahhoz szükséges az, hogy ez most a plenáris ülés elé kerüljön.

Úgyhogy előre is megköszönöm, hogyha támogatják, hogy ez a javaslat a következő szakaszba tudjon lépni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ez egy ügyes és jó érvelés volt, az én döntésemet is megváltoztatja. Köszönöm. Megadom a szót a következő jelentkezőnek, Bányai Gábor képviselő úrnak.

További hozzászólás

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszony! Mint előterjesztő, ugye, 44 munkanapot javasol a gyermek hároméves koráig, és azt feltételezzük, hogy ez a javaslat azt eredményezhetné, hogy a termékenységi rátára nagyon pozitív hatással lesz, ami most - ki mit mond? -, 1,7-1,8, ki tudja, hol tartunk pontosan, ezt nagyon nehéz egyébként valószínűleg kimérni, meg népcsoportonként is más és más.

Ha Magyarországon tényleg az az 1,5 és 2 közötti gyermeklétszámnál tartunk majd valamikor vagy tartottunk vagy tartunk, és azt akarjuk, hogy tényleg itt valami markáns változás legyen - mert az első gyerek mindenki számára kívánatos, mindenki szeretné, mindenki, persze hármát akar legalább; de ha belegondolunk, főleg a férfiak életciklusát látva meg a hajtást, amiben élnek - persze az asszonyok, a nők is ugyanígy élnek, csak talán egy kicsit jobban bírják még gyermek mellett is -; ha azt akarjuk elérni, hogy mondjuk öt vagy hat év alatt megszülessék három gyermek, hogy a család a

gyermeknevelésre fordíthassa az energiáit, illetve akár már ne legyen bizonyos fokú visszahúzó vagy éppen túlzásokba eső választás a szülőknek, hogy még több gyermeket vállalunk...

A magam részéről természetes, hisz mi is gyermeket neveltünk, nevelünk, de belegondolunk, hogy öt év alatt a három gyerek megszületése során gyakorlatilag hat-hét hónapra kivesszük a munkavállalónkat, mert kap lehetőséget a munka világából. Ez majdnem elegendő idő egyébként egy szakma elvesztéséhez, ha valaki kiesik mondjuk akár orvosként, pedagógusoként, akármilyen szakterületen is dolgozik. Persze lehet ezt pedagógusok esetében nyáron is kivenni, de akkor eleve jár a szabadság egy része, tehát ez olyan szempontból azért átgondolandó, hogy mi lesz azzal, aki ezzel él.

A munkaerőpiacon mindig is látjuk most már - szerencsére -, hogy a tudás egyre nagyobb kincs, a jó szakember egyre nagyobb érték. Tehát ez fontos szempont lenne, mert a 44 napot én magam biztos, hogy jó lett volna annak idején, de ha belegondolok, hogy itt olyan is, mint a képviselő, aki nem a szakmájával foglalkozott is az eltelt pár hónapban, rengeteg olyan szabályt már nem ismer, ami a szakmájában korábban kellett volna, és óriási munka visszapótolni.

Tehát ez akkor hat hónapról szól, mert nekünk az lenne a jó, ha minden magyar családba legalább három gyermek születne. Mert a kettő gyermekért - bocsánat, hogy így mondom -, plusz 88 nap szabadságot adni valószínűleg nem feltétlenül fog tetszeni a munkaadóknak sem, és nem minden munkavállaló kíván ezzel élni.

Az a javaslata, hogy ha a munkaerőpiacon szereplőkről beszélünk, akkor fontos kérdés, hogy a gyermek bármikor megszülethet, tehát lehet egy főiskolásnak, egyetemistának is gyermeke vagy éppen lehet, hogy valakinek éppen nincs állása, mert álláskereső vagy alkalmi munkából él, számukra - miután erről nem szól a javaslat, nem alanyi jogon jár, ha jól láttam vagy jól értelmeztem, ez a kedvezmény -, azért nekik hogyan tudunk juttatni? Hogyan tudunk egy hallgatónak, amikor a szemesztert járja éppen, apasági szabadságot adni? Mondjuk hogy lehet őt kivenni az oktatási rendszerből? Szabad-e kivenni, vagy megvárjuk a három évet valamikor?

De hogyha igaz az, hogy az első pár hét, pár hónap, pár nap - tehát 44 nap ez az édesanya számára még inkább fontos, de persze apa számára ugyanannyira fontos kellene hogy legyen, ha otthon tudna lenni - az elején ér valamit, hogy találkozik a család az új család, amikor már tényleg a gyermekkel teljes egészé válnak, már egy gyermekkel is, persze, akkor az a hároméves határidő szerintem felesleges teher lesz a munkaerőpiacon a munkaadónak, a munkavállalónak is meg a költségvetésnek is, pláne, ha itt kell finanszírozni. Egyébként az nem rossz ötlet, hogy az állam próbáljon maga a kedvezmény nyújtásával nem kizárólagosan, de elsőként ez egy jó csavar a javaslatában.

Tehát az a tiszteletteljes kérdésem mind az elsónél, mind a másodiknál, hogy valójában mindannyian azt mondjuk, hogy ez jó ötlet, de a hossza, a módszere szerintem nem támasztja azt alá, hogy ebből lesz a kettő után a harmadik vagy a negyedik gyermek, ami egyébként egy ilyen elfogyó Európában óriási kincs lenne a magyar társadalom, a magyar közösség számára, az országunk számára.

A magam részéről tartózkodni fogok a voksolásnál, mert miután a költségvetési oldalánál két héttel ezelőtt arról volt szó, hogy ez 7 milliárd forint körüli összeg, amiről nem tudom, hogy hogy jött ki pontosan, mennyi bérrel számoltak, milyen szakmákban, benne voltak-e vagy nem voltak benne az említett népcsoportok.

Tehát éppen ezért ez még bizonytalanságot szül, és azt feltétlenül javasoltam volna egy ilyen javaslatnál, ami ettől azért többet is ér - nem nézem magunkat le, a bizottságunknál persze, be lehet nyújtani -, de nagyon kellett volna egy kontroll a Pénzügyminisztérium részéről, ahol a családpolitikát komolyan vették az elmúlt

tizenkét-tizenhárom évben, ahol megtettek mindent azért, hogy ezt a több mint 3,5 ezer milliárdot, amit költünk egy évben már a családok támogatására, hogy ezt össze bírja kaparni költségvetési forrásokból a kormányzat.

Tehát én feltétlenül javasolnám az ön számára is és az előterjesztő kollégája számára, hogy pénzügyminiszter urat vagy helyetteseit meg kellene keresni, hogy mikor lehetne az ő véleményük szerint ebben a gazdasági helyzetben - amiben az Európai Közösség szinte minden tagállama velünk együtt szenved -, mikor lesz rá forrás.

Persze, mondhatnák erre, hogy bármikor dönthet a kormány, és odaadhat valamilyen célra 7 milliárd forint, de ha egyszer egy rendszerbe beépítünk egy támogatási tételt és egy sort, illetve egy eszmét, akkor annak a megvonási idejével tudjuk, hogy mivel járhat. (?) Tehát akkor ez nem egy egyszeri kiadásról szól, és minél többet vesznek igénybe...

Ugye, volt a huszonöt év alattiak szja-mentessége idén január 1-jétől, a vártnál sokkal jobb eredményt ért el a munkaerőpiacról bejövő fiatalok révén a magyar gazdaság, tehát mindig így szokott lenni, hogy egy kedvezmény, egy lehetőség ezt hozza, de a végén lehet, hogy a terhet azért meg kell nézni, hogy megéri-e, tényleg úgy lesz vagy több lesz, lesz három gyerek, lesz négy gyerek egy házasságban, egy családban.

Ha így van, akkor fogom revideálni a nézeteimet vagy a szavazatomat, de most, jelen pillanatban szerintem tartózkodni fogok; alelnök úr, rá akarlak venni. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. (*Senki sem jelentkezik.*) Megadom a szót az előterjesztői zárszó megfogalmazására.

Sebők Éva előterjesztői zárszava

SEBŐK ÉVA (Momentum), előterjesztő: Köszönöm szépen. Először Bányai úrra szeretnék reagálni. Ezt előre nem akartam reklámozni, de alapvetően én az őszinteségben hiszek.

Vannak kutatások arról is, hogy pontosan hogy hat a termékenységi rátára az apahónapok ilyen jellegű bevezetése. A férfiak gyermekvállalási kedvét csökkenti, a nők gyermekvállalási kedvét pedig növeli. A gyakorlatban valóban plusz megszületendő gyermekekhez vezet, és több kívánt gyermek születik meg.

Emögött az elsődleges ok az, hogy - és bár vélemény részemről - egyrészt csökkenti a szülés utáni depresszió mértékét és hosszát. És itt a hossza az, ami kritikus. Mert ha egy szülés utáni depresszió elhúzódik, az annyira ki tudja tolni a testvérvállalás idejét, hogy megszületik az első gyermek, beáll a szülés utáni depresszió; tervezték a második gyermeket két évvel későbbre, viszont ez így kitolódik négy évvel későbbre, és a harmadik gyermek vállalásából már kicsúsznak.

Ha a szülés utáni depresszió két év helyett hat hónap alatt lezáródik - vagy akár csak a baby blues, ha arról beszélünk -, akkor be tudják vállalni korábban a második gyermeket, és még van idő a harmadik gyermekre.

Én kései gyerek vagyok, nekem édesapám fogalmazott úgy, amikor a testvérkérdés felmerült, hogy nem szeretne járókerettel menni a gyerek úttörőavatására, ami nyilván az én esetemben már nem volt egy tényleges dolog, hiszen én '89-ben születtem, tehát úttörőkről akkor már nem nagyon lehetett beszélni, de ezt a kitolódást tudja megakadályozni, hogyha ez az intézkedés bevezetésre kerül.

Én azt gondolom, hogy amiben nem feltétlenül értek egyet a kormány családpolitikájával, az pont az a kérdés - és szerintem egyébként magával az alapgondolattal önök is egyet fognak érteni -, hogy a családokkal kapcsolatban nem lehet mindent pénzzel megoldani. Az, hogy a kismamák ne magányosodjanak el az

otthon töltött három évben - általában két-három évet azért otthon vannak -, azt nem lehet pénzzel megoldani. Azt azzal lehet megoldani, hogyha az apára is számíthatnak maguk mellett, többek között.

Én azt gondolom, hogy ilyen szempontból is kritikus lenne, hogy a kismamák elmagányosodását megakadályozzuk vagy visszább szorítsuk. Azt gondolom, nem, ezt biztosan tudom ígérni Bányai úrnak: meg tudjuk csinálni a számításokat. Egyébként ez a 7-7,5 milliárd nem erre vonatkozott, az az apaszabadságra vonatkozott. Ott 5+5 a kormány javaslata. Mi erre tettünk egy ellenjavaslatot 10+10 napra, az annak a költségvetési vonzata.

Én be tudom vállalni azt akár a Pénzügyminisztérium segítsége nélkül is - hiszen ez a szakmám -, hogy mire ez a plenáris elé kerülne, kettő darab számot tudok mondani: mi történne akkor, hogyha kötelezően bevezetnénk; és mi történne akkor, hogyha az állami szereplők vezetnék be, milyen költségvetési hatása lenne?

Most alapvetően nem arról kell a bizottságnak döntenie, hogy elfogadja-e, hogy megszavazza-e ezt a javaslatot, hanem hogy az Országgyűlés elé kerüljön-e. Ha ez most itt elkaszálásra kerül, nem látom, hogy mikor lesz legközelebb olyan pont, amikor valóban mélységében tudunk erről beszélni, komolyan tudunk erről beszélni.

Amit az előterjesztői expozéban nem mondtam el, viszont nagyon fontos: továbbra is meggyőződésünk az, amit egyébként legutóbb, amikor itt voltam, elmondtunk: az a javaslat az apák szabadságával kapcsolatban, ami most majd az Országgyűlés elé kerül szavazásra, nem felel meg szerintünk az európai uniós irányelveknek. Ezzel, ha ez bevezetésre kerülne, ezzel megfelelnénk.

Itt ezért van egy ilyen oldala is a történetnek. Az én személyes szenvedélyemet tekintve ez a legkisebb érv, mert számomra az lenne a fontos, hogy a családok mindennapjai hogyan alakulnak. Számomra az lenne a fontos, hogy apa fejből tudja a gyerek háziorvosának a nevét, fejből tudja az óvónéni nevét, a tanítónéni nevét, a legjobb barátok nevét, mi a jele az óvodában; és úgy gondolom, hogy azt, hogy ez megvalósuljon Magyarországon, ezzel lehet elérni.

Nagyon kérem önöket, ha a plenárison le is szavazzák, de most engedjék tovább! Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm. Most pedig a javaslat tárgysorozatba vételéről kell döntenünk. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ki támogatja a H/2002. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Köszönöm.

Megállapítom, hogy a bizottság két igen szavazattal, hat tartózkodás mellett a határozati javaslatot nem vette tárgysorozatba. Ezzel a vitát lezárom, és megköszönöm az előterjesztőnek a jelenléte és a kitartó érvelést. *(Sebők Éva távozik az ülésről.)*

Végül kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e bárkinek közérdekű javaslata, felvetése, hozzászólása. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, akkor tájékoztatom önöket, hogy előreláthatóan több bizottsági ülésre ebben a naptári évben már nem kerül sor. Készítettek a kedves munkatársaink egy jelképes karácsonyi ajándékot, amelyet fogadjanak, és fogyasszanak jó egészséggel! *(Derűltség.)*

Az ülés berekesztése

Mindenkinek eredményes munkát, az ünnepekre pedig kis pihenést, feltöltődést kívánok a várhatóan az ideinél sokkal nehezebb 2023. esztendőre.

Kellemes ünnepeket, viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 46 perc)

Dr. Apáti István
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Barna Beáta